

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев-уз 2/2022
24.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Јасмина Милутиновић, адвокат из ..., против туженог Града Чачка, кога заступа Градско правобранилаштво, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж-уз 3/20 од 30.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 24.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж-уз 3/20 од 30.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П-уз 1/20 од 25.05.2020. године одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи решење о разрешењу односно именовану једног члана Управног одбора ЈП „Рзав“ Ариље, донето од стране Скупштине града Чачка од 22., 23. и 26. марта 2018. године, којим је тужилац разрешен дужности члана Управног одбора ЈП „Рзав“ и да се обавезе тужени да тужиоца врати на место члана Управног одбора. У ставу другом тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж-уз 3/20 од 30.11.2021. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда Вишег суда у Чачку. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба поступка и погрешне примене материјалног права, указујући на битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 1. и став 2. тачка 12. ЗПП.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизија не може да се изјави због битне повреде одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП. Не постоји ни повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1.

ЗПП, учињена у поступку пред другостепеним судом, на коју се паушално указује ревизијом тужиоца.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је одлуком Скупштине града Чачка именован за члана Управног одбора Јавног предузећа „Рзав“ Ариље, као представник Града Чачка. У фебруару месецу 2017. године изабран је за председника Управног одбора тог јавног предузећа. У марту 2018. године тужилац је од стране Скупштине Града Чачка разрешен дужности члана Управног одбора. На основу исказа саслушаних сведока утврђено је да је тужилац покушавао да спроведе своју идеју о расподели средстава која су чувана као резерва за неподвижене ситуације између радника предузећа и чланова Управног одбора. Такође је утврђено да је било сукоба са тужиоцем због његових захтева за накнаду за доласке мимо одржаних седница Управног одбора, а тражио је за себе и коришћење аутомобила, мобилног телефона, лап топа. Тужилац није хтео да потпише дневни ред у вези са расписивањем тендера за електричну енергију, због чега је постојала опасност да настане штета за јавно предузеће, али је напослетку седница одржана телефонским путем и штета није настала. Тужилац је у приватним разговорима указивао на незаконитости везане за утрошак средстава за изградњу бране „Сврачково“, изражавајући сумњу на малверзацију и корупцију у финансирању изградње те бране. Свој елаборат о сумњама поводом овог питања предао је Градској управи Чачак у априлу 2018. године, након доношења одлуке о његовом разрешењу. Тужилац је разрешен дужности члана Управног одбора у складу са чланом 21. Закона о јавним предузећима јер је као председник Управног одбора деловао на штету ЈП на описани начин, као и изношењем тврдње да се много краде, што је било од утицаја на углед ЈП.

На основу тако утврђеног чињенично стања, нижестепени судови утврђују да тужилац нема статус узбуњивача јер је информацију о наводном ненаменском трошењу средстава доставио Градској управи након што је разрешен члана Управног одбора. У току поступка утврђено је да је тужилац деловао на штету ЈП па нижестепени судови закључују да је тужилац законито разрешен дужности члана Управног одбора у складу са одредбом члана 21. став 2. тачка 3. Закона о јавним предузећима. Наведено решење о разрешењу тужиоца не представља управни акт у смислу одредбе члана 141. Закона о општем управном поступку, будући да се ради о акту пословања Општине Града Чачка, а не о акту из члана 3. Закона о управним споровима. Стога није било нужно да ово решење садржи увод, изреку и образложење. У складу са наведеним, правноснажно је одбијен тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење о његовом разрешењу.

Врховни касациони суд је становишта да су нижестепене одлуке донете правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

У конкретном случају нема места примени одредаба Закона о заштити узбуњивача. Тужилац је информацију о својим сазнањима о ненаменском трошењу средстава у изградњи бране „Сврачково“ доставио Градској управи тек након што је разрешен дужности члана Управног одбора Јавног предузећа „Рзав“. Сходно члану 15. Закона о заштити узбуњивача, поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу. Послодавац, сходно одредби члана 2. тачка 3. истог закона, је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица. Према утврђењу првостепеног суда, за време док је тужилац био члан, односно председник Управног одбора јавног предузећа „Рзав“, тужилац није доставио релевантну информацију о кршењу прописа надлежном органу власти. Информација се може саопштити и усмено, али се о томе мора сачинити изјава и потврда о пријему информације. Неформално и уопштено

изношење критика „да се краде“, „да се ненаменски троше средства“ и да постоје малверзације, не представља узбуњивање на начин како то прописује Закон о заштити узбуњивача. Стога, тужилац нема статус узбуњивача, нити има право на заштиту од узбуњивања. Решење о његовом разрешењу је донето у складу са одредбом члана 21. став 2. тач. 3. Закона о јавним предузећима. У складу са наведеном одредбом, председник и чланови надзорног одбора разрешавају се пре истека периода на који су именовани уколико се утврди да делују на штету јавног предузећа несавесним понашањем или на други начин. У току поступка су утврђене чињенице из којих се може извести оправдан закључак о несавесном понашању тужиоца, које је могло имати штетне последице по јавно предузеће. Правилан је закључак нижестепених судова да предметно решење о разрешењу тужиоца као члана Управног одбора не представља управни акт, што се ревизијом тужиоца ни не спори. У том смислу, за законитост донетог решења није било неопходно да исто, као управни акт, садржи увод, изреку и образложење.

Ревизијом тужиоца оспорава се закључак нижестепених судова да побијано решење о разрешењу тужиоца није донето као последица узбуњивања. Ревидент указује на релевантне одредбе Закона о заштити узбуњивања и истиче да је разрешен дужности члана Управног одбора управо из разлога што је претходно извршио узбуњивање. Оспорава се утврђена чињеница да је тужилац елаборат о неправилностима о изградњи бране „Сврачково“ доставио надлежном органу након што је разрешен. Указује да је информацију о томе доставио још у августу 2017. године. Према ревизијским наводима тужиоца, без обзира што решење о разрешењу тужиоца не представља управни акт, морали су бити наведени оправдани разлози за разрешење тужиоца.

У току поступка је оценом изведених доказа утврђена као неспорна чињеница када је тужилац званично предао елаборат о неправилностима у изградње бране „Сврачково“ надлежном органу, те да је то било након доношења решења о његовом разрешењу. Заштита узбуњивача изричито предвиђа на који начин се информација о узбуњивању доставља послодавцу (надлежном органу). Тако извршено узбуњивање даје одређеном лицу статус узбуњивача и право на заштиту од узбуњивања. Тачно је да је решење о разрешењу тужиоца као члана Управног одбора морало бити образложено, без обзира што није реч о управном акту. У конкретном случају наведен је законски основ за разрешење тужиоца, у складу са одредбом члана 21. став 2. Закона о јавним предузећима. У току поступка утврђено је несавесно понашање тужиоца којим је деловао на штету ЈП, а које је довело до његовог разрешења. Имајући наведено у виду, Врховни касациони суд оцењује изнете ревизијске наводе тужиоца неоснованим.

У складу са изнетим, ревизија тужиоца одбијена је као неоснована, применом одредбе члана 414. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић